

## Important Questions Class 8 Sanskrit Chapter 14 आर्यभट्टः

---

**प्रश्न 1. कस्मिन् दिशि सूर्यः उदेति? (In which direction does the sun rise?)**

**उत्तर :** पूर्वदिशायाम् (In the east direction)

**प्रश्न 2. कस्मिन् दिशि सूर्यः अस्तं गच्छति? (In which direction does the sun set?)**

**उत्तर :** पश्चिमदिशायां (In the west direction)

**प्रश्न 4. किं गतिशीलं सूर्यस्य अवबोध्यम् अस्ति? (What characteristic of the sun is not understandable?)**

**उत्तर :** अनेन अवबोध्यमस्ति यत् सूर्यो गतिशीलः (It is incomprehensible that the sun is in motion)

**प्रश्न 5. आर्यभट्टः कस्मिन् वयसि ज्योतिः विच्च अस्ति? (At what age did Aryabhata excel in astronomy?)**

**उत्तर :** त्रयोविंशतितमे वयसि (At the age of twenty-three)

**प्रश्न 6. कोऽस्मिन् नगरे आर्यभट्टस्य वेधशाला आसीत्? (In which city was Aryabhata's observatory located?)**

**उत्तर :** पाटलिपुत्रं (In Pataliputra)

**प्रश्न 7. आर्यभट्टस्य कर्मभूमिः किं आसीत्? (What was Aryabhata's field of work?)**

**उत्तर :** पाटलिपुत्रमेव (It was Pataliputra)

**प्रश्न 8. किं आकलनं महत्त्वम् आदधाति? (What importance does calculation hold?)**

**उत्तर :** संख्यानाम् आकलनं (The calculation of numbers)

**प्रश्न 9. आर्यभट्टस्य दृष्टिः का आसीत्? (What was Aryabhata's view?)**

**उत्तर:** आर्यभट्टस्य दृष्टिः कालातिगामिनी (Aryabhata's view was heliocentric)

**प्रश्न 10. केन सूर्यग्रहणं दृश्यते? (By what phenomenon is a solar eclipse visible?)**

**उत्तर :** पृथ्वीसूर्ययोः मध्ये समागतस्य चन्द्रस्य छायापातेन (By the occurrence of the moon's shadow falling on the Earth)

**प्रश्न 11. किं संयोगात् ग्रहणं भवति? (What causes an eclipse to occur?)**

**उत्तर :** सूर्य परितः भ्रमन्त्याः पृथिव्याः, चन्द्रस्य परिक्रमापथेन (The rotation of the Earth around the sun and the moon's orbit)

**प्रश्न 12. सामान्यजनाः किं काठिन्यमनुभवन्ति? (What do common people experience in society?)**

**उत्तर :** नूतनानां विचाराणां स्वीकरणे प्रायः काठिन्यमनुभवन्ति (They face difficulty in accepting new ideas)

**प्रश्न 13. आर्यभटस्य सिद्धान्ताः किं उपेक्षिताः? (What were Aryabhata's principles overlooked?)**

**उत्तर :** भारतीयज्योतिःशास्त्रे (In Indian astrology)

**प्रश्न 14. किं आर्यभटस्य दृष्टिः प्रकटिता अस्ति? (What is evident in Aryabhata's perspective?)**

**उत्तर :** तस्मिन्, तस्य च सिद्धान्ते समादरः (His perspective and principles are treated with respect)

**प्रश्न 15. आर्यभटस्य नाम किं कृतम्? (What was the reason behind naming the first satellite as Aryabhata?)**

**उत्तर :** अस्माकं प्रथमोपग्रहस्य नाम आर्यभट इति कृतम् (It was named Aryabhata as the name for our first satellite)

**प्रश्न 16. आर्यभटस्य प्रमुखं विषयं किं आसीत्? (What were the main subjects of Aryabhata's expertise?)**

**उत्तर :** गणितं च ज्योतिषाम् (Mathematics and astronomy)

**प्रश्न 17. आर्यभटस्य योगदानं किं आदधाति? (What contribution did Aryabhata make to the field of astronomy?)**

**उत्तर :** संख्यानाम् आकलनं महत्त्वम् आदधाति (He emphasized the significance of calculations involving numbers)

**प्रश्न 18. आर्यभटस्य किं विरोधः अभवत्? (What contradiction did Aryabhata face?)**

**उत्तर :** आर्यभटस्यापि विरोधः अभवत् (He faced opposition and contradictions)

**प्रश्न 19. आर्यभटस्य किं सिद्धान्ते समादरः प्रकटितः? (What happened to Aryabhata's principles in modern times?)**

**उत्तर :** अस्मादेव कारणाद् अस्माकं प्रथमोपग्रहस्य नाम आर्यभट इति कृतम् (Due to our influence, our first satellite was named Aryabhata)

